

שהקדושה תסתלק וישאר חלל ריק. אלא מיד שמסתלקת הקדושה נתפס כח הרע בנפש ונקשר אליה. (והרמ"ע מבאר כו"כ פסוקים על הדרך הזה). וזה מה דאי" בשמשון שהיה במדרגה כה גדולה עד שאמרו עליו שדן את ישראל כאביהם שבשמים, ונקרא על שמו של הקב"ה וכו'. אולם כשהציקו לו והפסיק להיות נזיר אלקים, שזו היתה קדושה גבוהה ביותר, מיד נתקשר אליו כח הרע. וכשראה זאת ביקש מהשי"ת "תמות נפשי עם פלשתים" (שופטים טז, ל). שעי"ז ינתק הקשר עם כח הסט"א, ויתקן פגם זה. ועל כן נאמר "ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו".

★★

בגמ': צדקיה בעיניו.

ע'י' רש"י שכ' לא ידענא מנלן דנשתנה לשבח.

העיר בשארית נתן דאפ"ל ע"פ המדרש (תנחומא ואתחנן א) שנעצו בעיניו לונכיאות של ברזל, ולא נתעורו עיניו, עד ששחטו בניו לעיניו ואח"כ נתעורו עיניו. רואים משם שהיה לו בעיניו כח רוחני. (ובאמת המדרש שם מביא זאת לענין שהיה דומה לאדה"ר בעיניו).

★★

בגמ': אמרה ל'י יתומה אני וכו'.

וברש"י: שהייתי קטנה במיתת אבי והשיאוני אמי ואחיי, ואין נישואין לער ואונן כלום לאסור עליו משום כלתו וכו' ע"כ.

מבואר בדברי רש"י שדין עריות שייך גם בבני נח, וע"כ הוצרך להסביר שאינה אסורה לו משום כלתו.

אך הרמב"ן ביבמות (דף צ"ח) כתב שאין דין ערוה של אשת קרובים כלל בכך נח, שהרי יעקב נשא ב' אחיות, ויהודה נשא כלתו ואמר צדקה ממני. לפי שיטת רש"י העיר הגרי"ז מבריסק על הלשון בברכת אירוסין אשר קדשנו במצוותיו וצונו על העריות, שהרי גם בני נח אסורים בהם.

דף י' ע"ב

בגמ': "למנצח על יונת אלם רחוקים לדוד מכתם' מכתם' - שהיתה מכתו תמה, שנוצד כשהוא מהול".

ופירש רש"י: "מכתו תמה - מקום מילה, שהוא ראוי למכה, היה תם ושלם, שלא הוצרך לחסרו" הרי מפורש שדוד המלך נולד מהול.

ולכאורה קשה, דהרי במסכת מנחות (מ"ג ע"ב) מובא: "בשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר: אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה, וכיון שנזכר במילה שבבשרו נתיישבה דעתו. לאחר שיצא אמר עליה שירה, שנאמר: 'למנצח על השמינית מזמור לדוד' - על מילה שניתנה בשמיני". הרי מפורש כי דוד המלך נולד ערל ונימול.

ובתב בספר מרפסין איגרא (עניני אגדה - פרק נ' ע' שמה) בשם הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א ליישב: גם אם דוד המלך נולד מהול, אך מ"מ בודאי עשה "הטפת דם ברית", וזה נחשב עבורו לקיום מצות מילה. לפיכך כשנכנס למרחץ ונזכר במילה שבבשרו נתיישבה דעתו, שהרי גם הוא קיים מצות מילה, בהטפת דם ברית ע"כ.

★★

עוד כתב שם ליישב בשם הגאון ר' יחיאל מיכל פיינשטיין ז"ל: במצות מילה נתחדשו שני חלקים. האחד: בעת עשיית המילה ביום השמיני, והשני: בעצם היותו נימול, שזה נמשך מאליו וללא עשייה כל ימי חייו של האדם הנימול.

לפי זה, אמנם דוד המלך שנולד מהול, חסר היה את אות חלק מהמצוה הכרוך בעשיית המילה ביום השמיני, אך מ"מ את אות חלק מצוה הכרוך בהיותו נימול ונושא מאליו את אות ברית קודש, הרי בודאי שמקיים. לפיכך נתיישבה דעתו בעת היותו במרחץ, למרות שבאמת הוא נולד מהול.

★★

בגמ': נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים, מנלן מתמר וכו'.

בספר מרפסין איגרא (פר' וישב ע' רנו) הקשה, לפימש"כ בעל הטורים (בראשית לח, כד) בשם רבי יהודה החסיד, כי כוונת יהודה באמרו על תמר "הוציאנה ותשרף", לא היתה לשורפה ממש, אלא רק שישרפו לה רושם בפניה, לסימן שהיא זונה ע"ש. ולפי"ז, אם אכן תמר לא היתה אמורה